

Osoba niepełnosprawna u notariusza (1)

Data publikacji: 4.05.2021 15:45

Każdy z nas w swoim życiu potrzebuje stawić się w kancelarii notarialnej. Sytuacja taka ma miejsce również w przypadku osób niepełnosprawnych – z różnymi dysfunkcjami. W materiale chcemy przybliżyć o czym powinny wiedzieć osoby z niepełnosprawnościami kiedy chcą coś załatwić u notariusza, jak się do tego przygotować i o czym warto pamiętać przed wizytą? W pierwszej części wskazówki dla osób z dysfunkcją słuchu i wzroku.

Jeżeli stawia się u notariusza osoba niesłysząca lub niesłyszcząca i niemówiąca, notariusz może przywołać do czynności biegłego tłumacza języka migowego. Tłumacz musi być wpisany na listę biegłych sądowych prowadzoną przez każdy sąd okręgowy. Notariusz w akcie notarialnym umieszcza informację, że został on przetłumaczony na język migowy przez biegłego tłumacza języka migowego. Osoba głucha powinna dodatkowo stwierdzić, że zrozumiała treść aktu notarialnego i nie wnosi do niej uwag. Notariusz musi się przekonać i mieć pewność, że zgodnie z wytycznymi prawa, treść czynności notarialnych została przez taką osobę zrozumiana i jest jej dokładnie znana.

Osoba z dysfunkcją słuchu zgłaszając się do notariusza, musi go wcześniej uprzedzić o tym, że nie słyszy? Tłumaczenie na polski język migowy (PJM) dokonuje się w trakcie czynności notarialnych. Jeżeli nie ma możliwości aby do czynności notarialnej stawił się biegły tłumacz języka migowego notariusz na życzenie osoby głuchej powinien przywołać do czynności wskazaną przez nią osobę zaufaną. O tym także należy uprzedzić notariusza wcześniej. A nawet, jak jest biegły tłumacz języka migowego, to można przywołać także osobę zaufaną.

Notariusz, na życzenie osoby niewidomej, jest zobligowany przywołać do czynności wskazaną przez nią osobę zaufaną. Zgodnie z przepisami prawa o notariacie osoba niewidoma, jeśli nie umie lub nie może pisać, powinna złożyć na dokumencie swój tuszowy odcisk palca, a obok niego osoba zaufana lub inna osoba wpisuje imię i nazwisko osoby niewidomej oraz umieszcza swój podpis. Jeżeli osoba niewidoma może i potrafi się podpisać – sama składa podpis na akcie notarialnym, tuszowy odcisk palca składa w sytuacji, jeśli nie może się podpisać. Notariusz o niemożności złożenia podpisu lub tuszowego odcisku czyni stosowną wzmiankę w treści sporządzonego dokumentu.

Osoba niewidoma zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi może zrezygnować z obecności osoby zaufanej i samodzielnie uczestniczyć w czynności notarialnej. Należy pamiętać także o przepisie, który mówi, że jeżeli w akcie notarialnym bierze udział osoba, która nie umie lub nie może się podpisać, czyli jest to np. osoba, która nie widzi, notariusz w treści dokumentu wskazuje, z jakiej przyczyny dana osoba się nie podpisała. Oprócz tego, że ta osoba oświadcza, że nie widzi, notariusz stwierdza w treści aktu notarialnego, dlaczego nie złożyła ona podpisu. Dodatkowo notariusz umieszcza także adnotację, że zamiast podpisu osoba ta złożyła tuszowy odcisk palca np. prawej ręki, a obok jest jej imię i nazwisko oraz podpis osoby zaufanej, jeśli jest obecna.

Na koniec informacja, że nie ma żadnego przepisu prawnego, z którego wynikałoby, że osoba z niepełnosprawnością jest zwolniona z opłat notarialnych. Natomiast w prawie o notariacie jest wskazane, że jeżeli strona czynności notarialnej nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść żądanego przez notariusza wynagrodzenia, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania o zwolnienie w całości lub w części od ponoszenia tego wynagrodzenia.

Jak wizyta u notariusza odbywa się gdy do czynności notarialnych przystępuje osoba, która nie może stawić się w kancelarii notarialnej osobiście, gdy choruje na choroby neurodegeneracyjne np. chorobę Parkinsona czy Alzheimera, jest ubezwłasnowolniona oraz jak może podpisać akt osoba bez kończyn górnych – to w kolejnym odcinku wkrótce.